

PROGRAM POMOCY DLA RODZIN WIELODZIETNYCH

*dwa plus trzy
i jeszcze więcej*

---

realizowany na podstawie uchwały Nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005 r. w sprawie Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej” (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia Nr 4, poz. 41).

Sprawozdanie za 2011 rok

Wrocław, marzec 2012 rok

SPRAWOZDANIE ZBIORCZE Z REALIZACJI PROGRAMU POMOCY DLA RODZIN WIELODZIETNYCH „DWA PLUS TRZY I JESZCZE WIĘCEJ” ZA 2011 ROK

Od 4 września 2005 roku do 31 grudnia 2011 roku deklarację przystąpienia do Programu wypełniło **3 435** rodzin wielodzietnych. Od początku funkcjonowania Programu **301** rodzin, przestało kwalifikować się do udziału w Programie, ponieważ wyprowadziły się z Wrocławia lub dzieci ukończyły 24 lata.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku w Programie uczestniczyło **3 134** rodziny wielodzietne tj. łącznie **16 360** osób, w tym **5 893** rodziców/opiekunów prawnych i **10 467** dzieci.

W 2011 roku deklarację uczestnictwa w Programie wypełniło **552** rodziny tj. **2 819** nowych uczestników Programu, w tym **1 758** dzieci i **1 061** rodziców/opiekunów prawnych.

Realizacja Programu

- I.** Promocja modelu rodziny z dziećmi i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej.
- II.** Formy pomocy i wsparcia rodzin wielodzietnych realizowane w 2011 roku.
- III.** Ewaluacja Programu.

I. Promocja modelu rodziny z dziećmi i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej.

Formy promocji zrealizowane w 2011 roku

1. Spotkanie, dotyczące Programu, ze studentami z AWF – specjalizacja Promocja Zdrowia – omówienie Programu i aspektów mających przełożenie na promocję zdrowia.

2. Promocja w mediach – wywiady ze wskazanymi przez nas rodzinami (Gość Niedzielny, Fakt) oraz z koordynatorem, relacja i reportaż w TVN 24 (dotyczące rodzin, które uczestniczą w projekcie „Aktywni razem z nami” i tych które skorzystały z biletów na spektakle w Teatrze Lalek zakupionych przez wrocławian w ramach akcji „kup bilet dla dziecka”).

3. Udział w Pikniku Rodzinnym przy Pergoli zorganizowanym przez Partnerstwo 8 Scen we współpracy z ZTPS nr 9 (zał. nr 1).

4. Udział w Festynie Rodzinnym w Parku Słowackiego w ramach Marszu dla Rodzin zorganizowanym z inicjatywy Ojców Paulinów, przy parafii św. Mikołaja.

5. Udział w Pikniku Edukacyjnym zorganizowanym przez Przedszkole nr 41, im. Bł. Jana Pawła II przy ul. Dobrej we Wrocławiu.

6. Udział koordynatora w Ogólnopolskiej Konferencji „Polska dla Rodziny – Karta Dużej Rodziny w Miastach i Gminach” zorganizowanej przez Związek Dużych Rodzin 3+ w dniu 26 września 2011 roku w Warszawie.

Przedstawienie w czasie konferencji prezentacji multimedialnej dotyczącej Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”.

7. Udział w imprezie na Wyspie Słodowej inaugurującej obchody Miejskich Dni Wolontariatu – przedstawienie oferty współpracy dla wolontariuszy w ramach Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej” (zał. nr 2).

8. Udział w konferencji” Po pierwsze nie szkodzić – pomagamy mądrze dzieciom”, która odbyła się 28 listopada w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego.

9. Udział w konferencji „Idea Wolontariatu” w dniu 9 grudnia 2011r. Prezentacja Programu i dobrych praktyk wolontariackich w MOPS Wrocław.

10. Zorganizowanie w grudniu imprezy Mikołajkowej w Filharmonii Wrocławskiej dla 300 dzieci z rodzin uczestniczących w Programie, wraz z opiekunami 500 osób (zał. nr 3).

II. Formy pomocy i wsparcia rodzin wielodzietnych w tym Rodzin Plus realizowane w 2011 r.

1. Formy pomocy finansowej w postaci zasiłku celowego i okresowego realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 r.

Liczba rodzin wielodzietnych objętych pomocą finansową MOPS łącznie z uczestnikami Programu	406	
Liczba dzieci w tych rodzinach	1 484	
Rodzaj pomocy	Liczba świadczeń	Kwota
zasiłki celowe (ogółem) w tym na:	1 705	562 789,55
opłaty mieszkaniowe	114	16 169,46
opłaty za media	89	16 128,18
bilety MPK	6	494,00
odzież, obuwie	322	66 975,00
żywność	611	195 288,29
wyposażenie do szkoły	115	32 869,00
wypoczynek letni, zimowy	126	95 820,00
leki	102	10 891,74
inne - środki czystości, remonty	641	128 153,88
zasiłki okresowe	84	32 482,97

W 2011 roku MOPS udzielił **pomocy finansowej 406** rodzinom wielodzietnym, na łączną kwotę **595 272, 52 zł**

2. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin wielodzietnych realizowane przez MOPS

Konsultanci i specjaliści udzielili łącznie **515** porad, w tym:

- psychologicznych 46 porad dla 32 rodzin,
  - pedagogicznych 44 porady dla 24 rodzin,
  - prawnych 80 porad dla 28 rodzin,
  - w Punktach Aktywizacji Społeczno-Zawodowej 106 porad dla 60 rodzin,
  - w zakresie leczenia uzależnień 26 porad dla 8 rodzin,
  - dotyczących problemów opiekuńczo wychowawczych 192 porady dla 29 rodzin,
  - dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie 21 porad dla 12 rodzin
- oraz objęli terapią 3 rodziny.

Członkowie Rodzin Plus uczestniczyli w warsztatach zorganizowanych przez Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny:

- warsztaty tańca współczesnego dla dzieci w wieku 11 – 14 lat – 18 osób,
- warsztaty edukacyjne dla rodziców – komunikacja i stawianie granic – 8 osób z 7 rodzin.

3. Poradnictwo realizowane przez inne podmioty

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4, ul. Jemiołowa 59,

W ramach Punktu Porad dla Rodzin Plus przeprowadzono:

- 5 konsultacji specjalistycznych dla rodziców na terenie Poradni,
- diagnozę specjalistyczną dla 5 dzieci z Rodzin Plus,
- 16 konsultacji dla rodziców i dzieci nie będących w rejonie działania Poradni.

4. Formy wsparcia i wzmocnienia kondycji zdrowotnej rodzin

Akcja bezpłatnych szczepień objęła **579 dzieci** z Rodzin Plus, w tym:

- przeciwko grypie - zaszczepiono **308 dzieci**, (dwoma dawkami 53 dzieci),
- przeciwko inwazyjnym chorobom pneumokokowym - zaszczepiono **60 dzieci**,
- przeciwko sepsie wywołanej przez meningokoki C - zaszczepiono **196 dzieci**,
- przeciwko rotawirusom zaszczepiono trzema dawkami **15 dzieci**.

W programie profilaktyki wad postawy u dzieci i młodzieży szkolnej wzięło udział **216 dzieci** z Rodzin Plus.

Program realizowano w dwóch Centrach Korekcji Wad Postawy: Wrocławskie Centrum SPA przy ul. Teatralnej 10-2, Stadion Olimpijski przy ul. Paderewskiego 35, Przeprowadzono około **2 592 godzin** zajęć korekcyjnych na sali gimnastycznej i na basenie kąpielowym oraz **432** badania ortopedyczne. Średnio każde dziecko skorzystało z sześciotygodniowego cyklu zajęć rehabilitacyjnych, tj. około 12 godzin zajęć korekcyjnych dla każdego dziecka.

5. Inne formy wsparcia funkcji rodzin i zwiększenia szans rozwojowych dzieci

5.1 Oferta rekreacyjno-wypoczynkowa

Opatowicka Wyspa Przygody

Wstęp w dni robocze w cenie 1 zł od osoby – sprzedano **1 570** biletów dla Rodzin Plus.

Wstęp na kąpieliska (Morskie Oko, Kłokoczce, Glinianki) dla Rodzin Plus we wszystkie dni tygodnia za 1 zł od osoby - sprzedano **10 162** bilety.

Bezpłatne korzystanie z pływalni szkolnych w okresie od stycznia do czerwca i od września do grudnia 2011 roku.

Wykaz basenów szkolnych udostępnionych dla uczestników Programu:

Szkoła Podstawowa nr 3,	ul. Bobrza 27,	- 42 miejsca
Szkoła Podstawowa nr 17,	ul. Wieczysta 105,	- 36 miejsc
Szkoła Podstawowa nr 46,	ul. Ścinawska 21,	- 40 miejsc
Szkoła Podstawowa nr 50,	ul. Obornicka 28,	- 10 miejsc
Szkoła Podstawowa nr 72,	ul. Trwała 17/19,	- 30 miejsc
Szkoła Podstawowa nr 113,	ul. Zemska 16c,	- 65 miejsc
Szkoła Podstawowa nr 18,	ul. Poznańska 26,	- 20 miejsc
Zespół Szkół nr 14	ul. Brucknera 10	- 24 miejsca

łącznie **267** miejsc.

W 2011 roku z basenów szkolnych korzystało **795** osób z **204** Rodzin Plus.

Bilet Rodzinny do Wrocławskiego Parku Wodnego bez konieczności dopłat za wstęp dzieci – bezpłatnie weszło na basen **751 dzieci**.

Wyniki ewaluacji Programu wskazują, że bardzo dużą popularnością wśród Rodzin Plus cieszyła się oferta **bezpłatnego wstępu do Ogrodu Zoologicznego** w każdą niedzielę oraz oferta bezpłatnych **przejazdów środkami komunikacji miejskiej** dla rodziców i dzieci w soboty, niedziele i święta na wszystkich liniach. Nie jest możliwe podanie liczby osób, które skorzystały z tej oferty, ponieważ nie prowadzono ewidencji.

5.2 Pomoc dzieciom w nauce i rozwoju zainteresowań

Wolontariat

W 2011 roku w ramach Programu pracowało **25** wolontariuszy w **24** Rodzinach Plus. Z pomocy w nauce i rozwoju zainteresowań skorzystało **33** dzieci. Wolontariusze pomagali głównie w nauce języków obcych i przedmiotów ścisłych, organizowali czas wolny dzieciom. W jednym przypadku kontynuowana była (trzeci rok) praca nad rozwojem mowy u bliźniąt – wolontariuszka pracująca z dziewczynkami została nominowana do tytułu „Dolnośląski Wolontariusz Roku 2011”.

Wyższa Szkoła Bankowa, ul. Fabryczna 29-31

Od stycznia do czerwca 2011 roku **18 dzieci** z 15 Rodzin Plus oraz od października do grudnia 2011 roku **7 dzieci** z 5 rodzin, uczestniczyło bezpłatnie, w zajęciach Akademii Młodych Menedżerów. Jest to wspólny projekt Urzędu Miejskiego, Wrocławskiego Parku Przemysłowego oraz Wyższej Szkoły Bankowej. Zajęcia o tematyce ekonomicznej i finansowej prowadzone są w formule „dziecięcego uniwersytetu” na terenie szkoły wyższej przez pracowników naukowych szkół wyższych.

Projekt „Aktywni Razem z Nami”

W ramach akcji „Aktywni Razem z Nami” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej **poszukuje sponsorów**, ludzi wielkiego serca i dobrej woli, którzy sfinansują zajęcia rozwijające zdolności i zainteresowania dzieci z rodzin wielodzietnych uczestniczących w Programie Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”. W 2011 roku **1 dziecko** znalazło sponsora, który sfinansował roczne zajęcia taneczne.

5.3 Oferta kulturalna

Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka, ul. Kuźnicza 29a

W 2011 roku przeprowadzono trzy edycje bezpłatnych warsztatów teatralnych. Łącznie udział wzięło **127 dzieci** z Rodzin Plus, w wieku 7-16 lat. Warsztaty kończyły się wystawieniem przygotowanego spektaklu na profesjonalnej scenie teatralnej.

W pierwszej edycji (od lutego do czerwca), w której udział wzięło 48 dzieci - młodsze dzieci przygotowały spektakl „Pali się” na podstawie wiersza Jana Brzechwy. Starsze dzieci przedstawiły spektakl „O panu Tralalińskim” na podstawie wiersza Juliana Tuwima. W edycji wakacyjnej udział wzięło 30 dzieci, a efektem ich pracy była wystawa prac plastycznych zaprezentowana podczas uroczystego finału oraz spektakle: „Małżonkowie na tronie”, „Cherubinek” i „Tajemnicza wyprawa”

W trzeciej edycji (od września do grudnia), dzieci młodsze przygotowały spektakl „Bóg się rodzi wśród ubogich”, dzieci starsze przygotowały i zaprezentowały dwa spektakle: „Wigilia dla Anioła” oraz na motywach „Opowieści Wigilijnej” Karola Dickensa „A nogi macie bose czy w butach?”.

Łącznie odbyło się 8 spektakli, które obejrzało ponad 580 widzów.

Młodzieżowy Dom Kultury „Fabryczna”, ul. Zemska 16a

Bezpłatne i ulgowe zajęcia dla dzieci (zniżki dotyczą wszystkich zajęć z arkusza organizacyjnego) – skorzystało z nich **14 dzieci**, w tym troje było zwolnionych z opłat.

Wrocławski Teatr Lalek, pl. Teatralny 4.

W ramach akcji „kup bilet dla dziecka” oraz na spektakle gratisowe „Lato Muminków” z bezpłatnych biletów skorzystały łącznie **632 osoby** z Rodzin Plus.

Muzeum Narodowe, Pl. Powstańców Warszawy 5 (wraz z oddziałami: Muzeum Etnograficznym, Panoramą Racławicką), oferuje dla Rodzin Plus ulgowe bilety wstępu – sprzedano **53** bilety.

Centrum Sztuki Impart, Teatr Muzyczny Capitol, Teatr Polski, Teatr Współczesny, Opera Wrocławska, Teatr Lalek oraz Filharmonia Wrocławska – oferują Rodzinom Plus pulę ulgowych biletów na spektakle, nie jest możliwe podanie liczby osób, które korzystały z tej oferty, ponieważ placówki te nie prowadziły ewidencji Rodzin Plus.

Podobna sytuacja dotyczy innych placówek kulturalnych, tj. **Muzeum Miejskiego Wrocławia**, wraz z oddziałami: Muzeum Archeologicznego, Arsenału Miejskiego, Pałacu Królewskiego, Cmentarza Żydowskiego, **Muzeum Architektury** oraz **Biura Wystaw Artystycznych**, które to placówki oferują Rodzinom Plus bezpłatne wejścia na wszystkie wystawy i nie prowadzą ewidencji ich uczestnictwa.

5.4 Pomoc rzeczowa

Koordynowanie akcji związanych z pomocą rzeczową na rzecz Rodzin Plus znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej:

- akcja studentów Uniwersytetu Ekonomicznego – zakup talonów na buty i środki czystości dla 10 niepełnosprawnych dzieci z 5 Rodzin Plus,
- akcja uczniów LO nr IX – przekazanie żywności, środków czystości, odzieży i artykułów szkolnych dla 7 dzieci z 3 rodzin,
- akcja przedświątecznej pomocy pracowników UM Wydziału Edukacji – przekazanie żywności, środków czystości, kosmetyków i zabawek dla rodziny z 6 dzieci.

Przekazanie 30 bezpłatnych biletów dla Rodzin Plus na imprezę MonsterJam. Udział w bezpłatnej wycieczce samolotem do Rzeszowa 2 dzieci z 2 rodzin. Pomoc rzeczowa w postaci mebli, telewizora, monitora komputerowego oraz odzieży, środków czystości i artykułów spożywczych dla 12 rodzin.

III. Ewaluacja Programu

Ewaluacja Programu w 2011 roku objęła łącznie **1 500 rodzin**, których przedstawiciele wypełnili ankietę zawierającą pytania dotyczące: korzystania z oferty Programu, badające poziom zadowolenia, oczekiwania i sugestie związane z poszerzeniem oferty.

Ewaluacja dokonywana jest corocznie zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 2 Uchwały Nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005 r. w sprawie Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”.

Zakres ewaluacji:

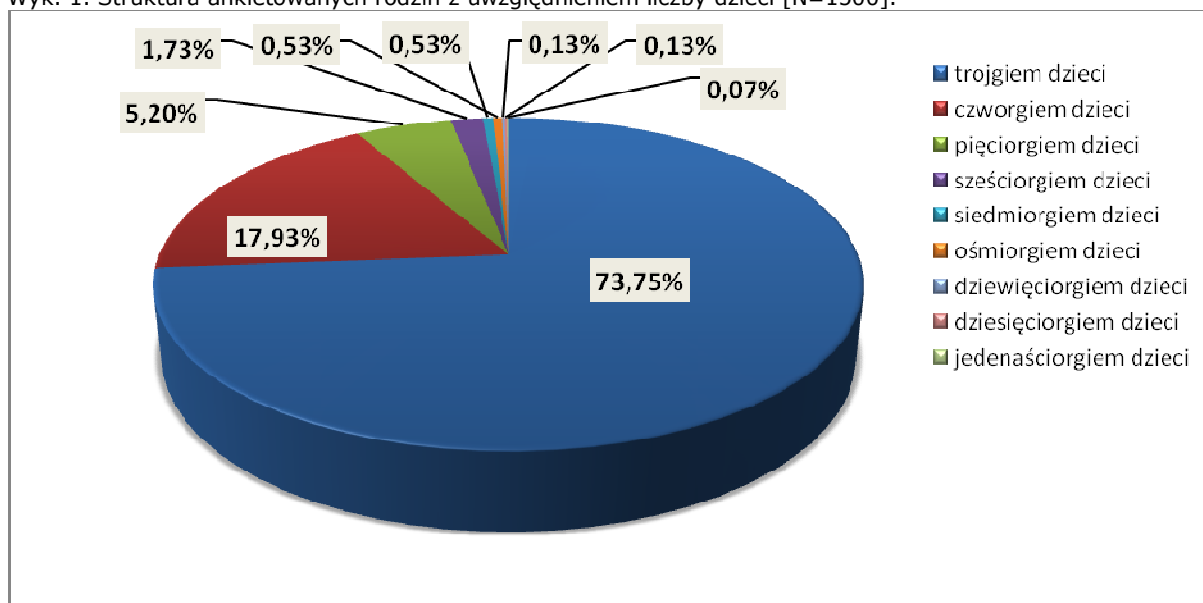
1. Efektywność promocji Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”.
2. Deklarowane przez Rodziny Plus korzystanie z oferty Programu.
3. Inwentaryzacja potrzeb rodzin uczestniczących w Programie.
4. Wpływ uczestnictwa w Programie na funkcjonowanie rodzin.
5. Poziom zadowolenia beneficjentów Programu

W populacji objętej badaniem znalazło się **1 500 rodzin**, w tym:

- **1 106 rodzin** z trojgiem dzieci,
- **269 rodzin** z czworgiem dzieci,
- **78 rodzin** z pięciorgiem dzieci,
- **26 rodzin** z sześciorgiem dzieci,
- **8 rodzin** z siedmiorgiem dzieci,
- **8 rodzin** z ośmiorgiem dzieci,
- **2 rodziny** z dziewięciorgiem dzieci,
- **2 rodziny** z dziesięciorgiem dzieci,
- **1 rodzina** z jedenaściorgiem dzieci,

łącznie **1 500 rodzin** z **5 109** dziećmi.

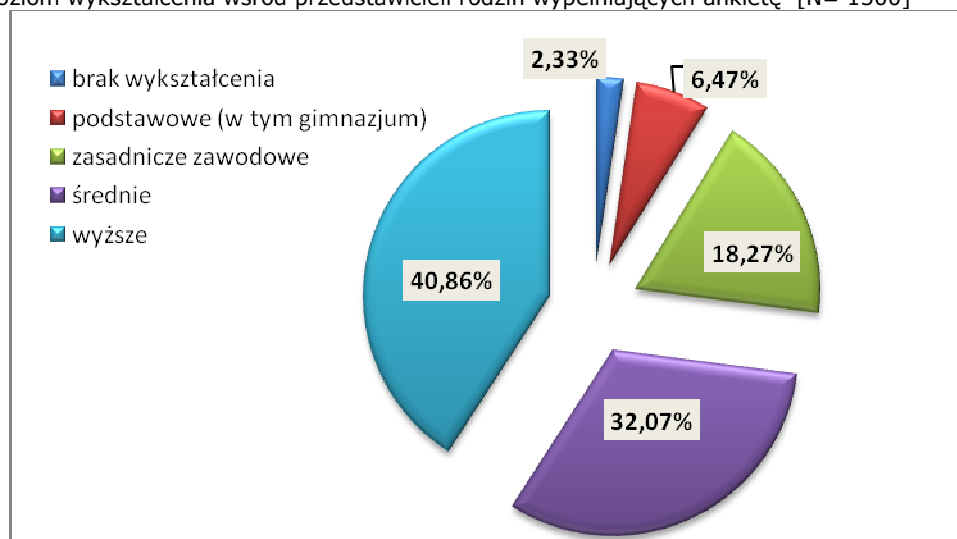
Wyk. 1. Struktura ankietowanych rodzin z uwzględnieniem liczby dzieci [N=1500].

Biorąc pod uwagę sposób zamieszkiwania rodzin, zdecydowaną większość ankietowanych stanowią rodziny z dziećmi zamieszkujące samodzielnie 81,47% (w liczbie 1 222). Co szósta Rodzina Plus (258 rodzin) dzieli mieszkanie z krewnymi, tj. z rodzicami/teściami, dziadkami, rodzeństwem. Nieliczne rodziny zamieszkiwały z osobami niespokrewnionymi.

Większość wypełniających ankietę ewaluacyjną w imieniu swojej rodziny stanowiły kobiety – 1 005 osób (67,00%). Dominowały osoby kończące edukację na poziomie co najmniej szkoły średniej – 1 094 osoby, stanowiąc 72,94% wszystkich ankietowanych. Szczegółowe dane ilustrują wykresy 2 i 3.

Wyk. 2. Poziom wykształcenia wśród przedstawicieli rodzin wypełniających ankietę [N= 1500]

1. Efektywność promocji Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”

Efektywność promocji Programu mierzona była wśród **504** rodzin przedłużających Kartę Rodzina Plus po raz pierwszy w analizowanym 2011 r.

Najczęstszym źródłem informacji wg nich o Programie było: otoczenie społeczne - rodzina, znajomi, sąsiedzi – 62,70%; Internet - 25,00 %; pracownicy MOPS 16,87 %.

2. Deklarowane przez ankietowane Rodziny Plus korzystanie z oferty Programu

2.1 Poradnictwo

Z oferty poradnictwa skorzystało **119 rodzin (7,93%)**, w tym z:

- porad psychologicznych 71 rodzin,
- porad pedagogicznych 47 rodzin,
- porad prawnych 18 rodzin,
- porad socjalnych 15 rodzin,
- porad dla osób bezrobotnych 7 rodzin.

Ankietowane rodziny korzystały z bezpłatnego poradnictwa m. in. w: MOPS, Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych, Poradniach Rodzinnych, Poradniach Zdrowia Psychicznego.

2.2 Pomoc finansowa

Ze świadczeń finansowych wypłacanych przez MOPS, realizowanych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., skorzystało spośród ankietowanych **275 Rodzin Plus (18,33%)**, w tym:

- **zasilek celowy** pobierało ogółem 206 rodzin, z czego:
  - dofinansowanie do obiadów dzieci w szkole 156 rodzin,
  - dofinansowanie do zakupu opału 89 rodzin,
  - dofinansowanie do wypoczynku letniego/zimowego dzieci 53 rodziny,
  - dofinansowanie do zakupu podręczników szkolnych 6 rodzin;
- **zasilek celowy specjalny** 49 rodzin,
- **zasilek okresowy** 12 rodzin,
- **zasilek stały** 4 rodziny.

Według danych od ankietowych, **605** rodzin (40,33%) pobierało **świadczenia rodzinne**, w tym 557 rodzin zasilek rodzinny i 97 rodzin świadczenia opiekuńcze. Sto trzydzieści dziewięć rodzin (9,27%) otrzymało dodatek mieszkaniowy, 5 rodzin (0,33%) – świadczenia alimentacyjne, 2 rodzinom zastępczym (0,13%) udzielono pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

2.3 Formy wzmocnienia kondycji zdrowotnej rodzin

Według danych ankietowych, z oferty zdrowotnej skorzystało **489 rodzin (32,60%)**, w tym:

- **ze szczepień** **330 rodzin**, z czego:
  - przeciw grypie 280 rodzin,
  - przeciw pneumokokom i/lub meningokokom 68 rodzin,
  - przeciw rotawirusom 28 rodzin;
- **z bezpłatnych konsultacji i zajęć korekcyjnych dla dzieci** **199 rodzin.**

2.4 Formy wsparcia funkcji rodzin i zwiększenia szans rozwojowych dzieci i młodzieży

Z oferty rekreacyjno-wypoczynkowej skorzystało 1 459 ankietowanych rodzin (97,27%), w tym:

- wstęp do Ogrodu Zoologicznego w niedziele 1 404 rodziny,
- wstęp na kąpieliska miejskie 960 rodzin,
- wstęp na Iłdowisko Pergola 609 rodzin,
- wstęp na Opatowską Wyspę Przygody 392 rodziny,
- korzystanie z pływalni szkolnych 301 rodzin,
- rejs parostatkami po Odrze 223 rodziny,
- wstęp do Wrocławskiego Parku Wodnego 13 rodzin.

Z oferty kulturalnej proponowanej w Programie skorzystało **806 ankietowanych rodzin (53,73%)**, w tym:

- spektakle we Wrocławskim Teatrze Lalek 489 rodzin,

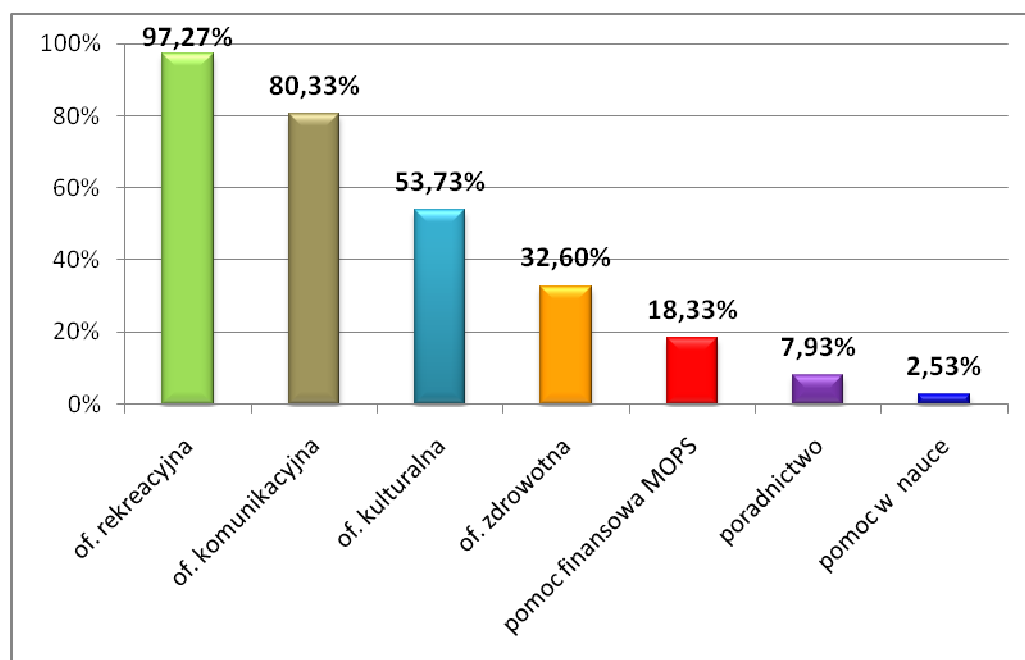
- wystawy w Muzeum Miejskim Wrocławia 347 rodzin,
- wystawy w Muzeum Narodowym 317 rodzin.

Zdecydowanie rzadziej, na poziomie poniżej 5%, uczestnicy Programu korzystali z oferty teatrów: Polskiego – 72 rodziny, Muzycznego Capitol – 59 rodzin, Współczesnego – 42 rodziny, 68 rodzin wybrało się na koncerty organizowane przez Centrum Sztuki Impart, 9 rodzin skorzystało z ulgowych biletów do Opery, 3 rodziny ze zniżek do Filharmonii Wrocławskiej.

Z pomocy w nauce świadczonej przez wolontariuszy skorzystały dzieci z **38 ankietowanych rodzin** (2,53%). Praca wolontariuszy została oceniona pozytywnie.

Na korzystanie z bezpłatnych **przejazdów środkami komunikacji miejskiej** w sobotę, niedzielę i święta wskazało **1 205 rodzin** (80,33%).

Wyk. 3. Korzystanie z form wsparcia i pomocy przez Rodziny Plus [N = 1500]

3. Inwentaryzacja potrzeb rodzin uczestniczących w Programie w oparciu o wyniki badań

3.1 Rozszerzenie oferty Programu

Spośród badanych 1500 rodzin, 791 wyraziło zainteresowanie poszerzeniem oferty Programu o dodatkowe formy podwyższające komfort życia (52,73%). Co szósta ankietowana rodzina uznała, że obecna oferta jest dla niej wystarczająca (243 rodziny – 16,20 %). 27,74 % rodzin nie zastanawiało się nad zmianą oferty Programu, a 3,33% badanych nie udzieliło odpowiedzi.

Wśród najbardziej pożądanых, atrakcyjnych dla rodzin form pomocy lub wsparcia znalazły się:

- atrakcyjniejsze zniżki do Wrocławskiego Parku Wodnego 104 wskazania,
- zwiększenie liczby bezpłatnie udostępnianych miejsc na pływalniach szkolnych (*przebiegiemy okres oczekiwania na basen wynosi ok. 2 lata*) 101 wskazań,
- ulgowe bilety do kina 136 wskazań,
- rozszerzenie ulg MPK na dni robocze 103 wskazania.

3.2 Potrzeby szkoleniowe rodziców z zakresu problematyki rodzin

Zainteresowanie uczestnictwem w szkoleniach związanych z podnoszeniem kompetencji wychowawczych rodziców wyraziło **29,27 % ankietowanych (439)**. Pozostali badani nie mieli potrzeby poszerzenia bądź ugruntowania wiedzy z tego zakresu.

Jednocześnie, badani wskazywali przede wszystkim na trzy zagadnienia:

- sposoby motywowania dzieci do nauki 288 wskazań,
- budowanie lub poprawę relacji w rodzinie 265 wskazań,
- poznanie metod wychowawczych 215 wskazań.

Rzadziej artykułowali potrzebę zorganizowania szkoleń z zakresu: wychowywania dziecka uzdolnionego (135), z dysleksją (106), dziecka nadpobudliwego, z ADHD (68), treści przybliżających problematykę uzależnień (46).

4. Wpływ uczestnictwa w Programie na funkcjonowanie rodziny

Jednym z podstawowych celów Programu jest poprawa warunków życia i wzmocnienie kondycji Rodzin Wielodzietnych poprzez wsparcie w płaszczyźnie ekonomicznej, edukacyjnej, rekreacyjnej, zdrowotnej, komunikacyjnej itp.

Aż **70,33%** badanych dostrzega związek pomiędzy uczestnictwem w Programie „dwa plus trzy i jeszcze więcej” a funkcjonowaniem rodziny (w liczbie **1 055** wskazań), co więcej większość ocenia ten wpływ pozytywnie - 487 badanych (32,47%) uważa, że udział w Programie zdecydowanie korzystnie wpłynął na rodzinę, 544 badanych (36,27%), że raczej korzystnie. Osiem rodzin wyraziło opinię o raczej niekorzystnym wpływie Programu (0,53%), 16 rodzin nie wskazało kierunku wpływu (1,07%).

Co czwarta rodzina uważa, że Program w żaden sposób nie wpłynął na jej funkcjonowanie (391 rodzin). Odsetek badanych, którzy nie udzielili odpowiedzi na pytanie wynosił 3,60% (54).

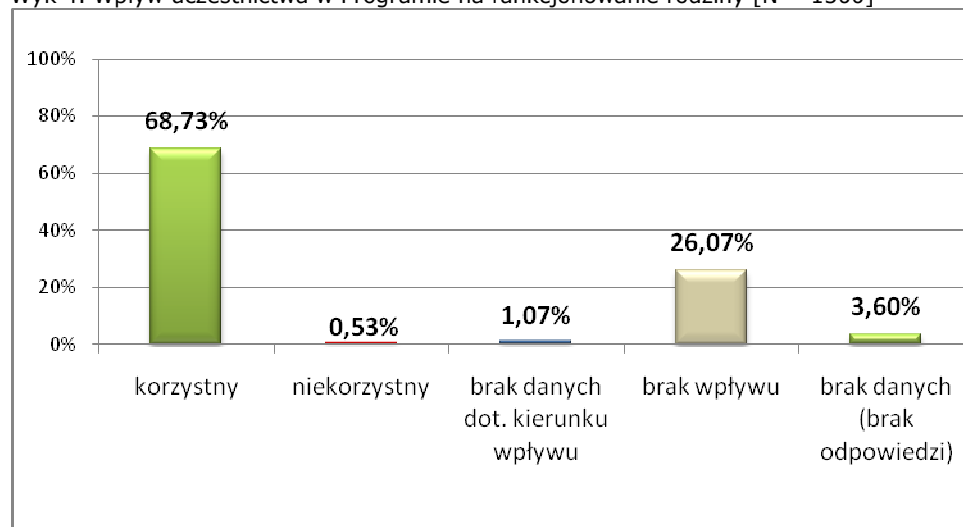
Ankietowanych, którzy dostrzegli związek, poproszono o wskazanie obszarów zmian, które zaszły w rodzinie za sprawą uczestnictwa w Programie dla Rodzin Plus.

Wśród najczęściej deklarowanych zmian w życiu rodziny wskazywano na:

- integrację, poprawę relacji w rodzinie 433 rodziny;
- organizację czasu wolnego 333 rodziny;
- oszczędność finansową 246 rodzin.

Rzadziej wskazywano na wzrost aktywności fizycznej i umysłowej – 132, wsparcie rozwoju zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży – 119, poprawę samopoczucia związaną m. in. z pozytywnym odbiorem rodziny przez innych – 86, poprawę stanu zdrowia m.in. dzięki akcji szczepień – 21.

Wyk 4. Wpływ uczestnictwa w Programie na funkcjonowanie rodziny [N = 1500]

5. Poziom zadowolenia beneficjentów Programu

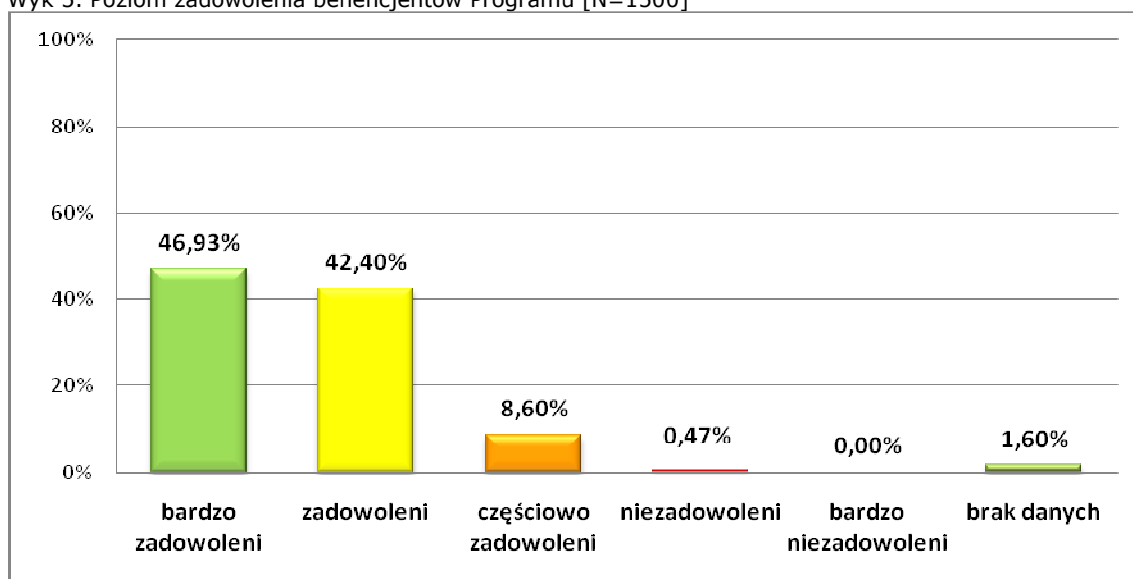
Zdecydowana większość beneficjentów Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych (**89,33%**) wyraziła swoje zadowolenie z uczestnictwa w nim.

Poziom zadowolenia beneficjentów Programu :

bardzo zadowoleni	704 rodziny (46,93%)
zadowoleni	636 rodzin (42,40%)
częściowo zadowoleni	129 rodzin (8,60%)
niezadowoleni	7 rodzin (0,47%)
bardzo niezadowoleni	brak

Dwadzieścia cztery rodziny (1,60%) nie udzieliły odpowiedzi na pytanie o poziom zadowolenia z uczestnictwa w Programie.

Wyk 5. Poziom zadowolenia beneficjentów Programu [N=1500]

Wobec pozytywnych ocen programu dla Rodzin Plus nie dziwi zainteresowanie zdecydowanej większości badanych jego kontynuacją. Taką opcję wskazało **97,13%** ankietowanych.

Opracowanie:
Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Dąbrowskiego 11/2
50-457 Wrocław
tel. 71 782 35 94
tel./faks: 71 782 35 95

e-mail: centrum.psr@mops.wroclaw.pl; wieslawa.gdeczyk@mops.wroclaw.pl

Załączniki:

- 1.** Piknik Rodzinny przy Pergoli
- 2.** Wyspa Słodowa – inauguracja Miejskich Dni Wolontariatu
- 3.** Mikołaj w Filharmonii Wrocławskiej

ZAŁĄCZNIK nr 1
Piknik Rodzinny przy Pergoli

Domki do zabaw dla dzieci

Punkt informacyjny

Konkurs Plastyczny

Konkurs szachowy

ZAŁĄCZNIK nr 2

Wyspa Słodowa – Inauguracja Miejskich Dni Wolontariatu

Punkt informacyjny

Malowanie twarzy dzieciom

Występy dzieci z Rodzin Plus

ZAŁĄCZNIK nr 3
Mikołaj w Filharmonii Wrocławskiej

Rozpoczyna się koncert

Mikołaj na scenie

Prezenty dla dzieci

Mikołaj czeka na dzieci

Mikołaj wręcza prezenty

Dzieci dziękują Mikołajowi